

Alkoholbehandlingen Danmark

2014

2016

Tal og analyse

Forord

Grundlaget for publikationen Alkoholbehandlingen i Danmark er Det Nationale Alkoholbehandlingsregister.

Publikationen henvender sig til fagpersoner, der arbejder med statistik om alkoholområdet, politikere og administratorer inden for stat og kommuner, samt privatklienter med interesse for statistik på alkoholområdet.

Signaturforklaring:

>>		Gentagelse
-		Nul
0	}	Mindre end ½ af den anvendte enhed
0,0		
•		Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
..		Oplysning for usikker eller angives ikke af diskretionshensyn
...		Oplysning foreligger ikke
*		Foreløbige anslåede tal
—		Databrud i en tidsserie. Oplysninger fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

Titel: Alkoholbehandling i Danmark

Uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er kun tilladt med tydelig kildeangivelse.

Udgiver: Sundhedsdatastyrelsen

Ansvarlig institution: Sundhedsdatastyrelsen

Design: Sundhedsdatastyrelsen

Copyright: Sundhedsdatastyrelsen

Version: 1

Versionsdato: 20160628

Format: PDF

Indhold

1. Alkoholbehandlingen i Danmark.....	5
1.1 Nationalt Alkoholbehandlingsregister (NAB)	5
Tabel 1A Oversigtstabel over alkoholbehandlingsens omfang, 2014	5
Tabel 1B Oversigtstabel over klienternes drikkemønster, 2014	5
2. Baggrund	7
2.1 Registerets formål	7
2.2 Registerets dækningsgrad	7
2.3 Indberetningen til registeret	7
2.4 Registerets indhold.....	7
3. Metode	9
3.1 Dataafgrænsning.....	9
3.2 Regions, kommune og institutionsfordelte tabeller.....	9
3.3 Metoder for opgørelser.....	10
3.4 Gennemsnit median og kvartiler.....	10
4. Karakteristik af alkoholbehandlingen	11
Figur 1. Fordeling af indskrivninger i alkoholbehandling på hvilken instans der afholder udgiften	11
Figur 2. Antal klienter indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling, 2010-2014	12
Figur 3. Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling, 2010-2014.....	12
Figur 4. Fordeling af indskrivninger på behandlingstype	13
Figur 5. Fordeling af behandlingssamtaler på type	14
Tabel 2 Udskrivninger fra alkoholbehandling 2014 – fordelt på henvisningstype og udskrivningsårsag	15
Tabel 3 Oplysning om tidligere indskrivninger i alkoholbehandling, 2014	16
5. Karakteristik af klienten.....	17
Tabel 4 Klienternes alder ved indskrivning til alkoholbehandling, 2014	17
Tabel 5 Klienternes erhvervsuddannelse seneste måned op til indskrivning, 2014	18
Tabel 6 Klienternes hovedindtægtskilde seneste måned op til indskrivning, 2014	19
Tabel 7 Klienternes boligsituation seneste måned op til indskrivning, 2014.....	19
Tabel 8 Antal indskrivninger til alkoholbehandling i 2014, hvor klienten har oplyst at have hjemmeboende børn under 18 år	20
Tabel 9 Hvad klienten mener, er børnenes oplevelse af alkoholoverforbrug, 2014	21
6. Karakteristik af alkoholoverforbruget	22
Tabel 10 Antabus seneste måned op til indskrivning, 2014	22
Tabel 11 Kortlægning af alkoholmisbrugets varighed - debutalder, år i livet og dage seneste måned op til indskrivning for alkoholforbrug og – overforbrug, 2014.	23
Tabel 12 Kortlægning af alkoholmisbrugets intensitet i perioden op til indskrivning, 2014	24

7. Bilag 1: Antal klienter indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling i 2014, fordelt på institutioner	26
--	-----------

1. Alkoholbehandlingen i Danmark

1.1 Nationalt Alkoholbehandlingsregister (NAB)

Det nationale Alkoholbehandlingsregister blev oprettet 1. januar 2006. Den første årsopgørelse med foreløbige tal for 2006 udkom i august 2007. Nærværende rapport er den seneste årsopgørelse fra det Nationale Alkoholbehandlingsregister (NAB) og er baseret på indberettede indskrivninger i offentligt finansieret alkoholbehandling i 2014.

Tabel 1A Oversigtstabel over alkoholbehandlingsens omfang, 2014

Alkoholbehandlingsens omfang (pr. region)	Antal indskrivninger			Antal klienter indskrevet i behandling ¹			
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt	Pct.
	Region Hovedstaden	1.950	992	2.942	1.762	901	2.663
Region Midtjylland	1.115	582	1.697	1.002	533	1.535	20
Region Nordjylland	291	119	410	266	113	379	5
Region Sjælland	893	405	1.298	830	382	1.212	15
Region Syddanmark	1.571	674	2.245	1.397	591	1.988	25
Uoplyst ²	32	23	55	31	22	53	0
Hele landet	5.852	2.795	8.647	5.270	2.534	7.804	100

Tabel 1B Oversigtstabel over klienternes drikkemønster, 2014

Klienternes drikkemønster (seneste 6 mdr. før indskrivningen)	Antal indskrivninger			Antal klienter indskrevet i behandling ¹		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
	Drukket hver dag	2.129	822	2.951	1.940	765
Drukket flere dage i ugen	1.176	688	1.864	1.077	629	1.706
Hovedsageligt drukket i weekenden (helligdage/ferier)	296	136	432	286	124	410
Haft druktur (længe i sammenhængende perioder)	657	273	930	567	232	799
Drukket nogle dage	363	240	603	330	219	549
Har lejlighedsvist drukket én dag	179	116	295	166	105	271
Har været fuldstændig ædru	161	79	240	144	74	218
Uoplyst ²	891	441	1.332	760	386	1.146
Hele landet	5.852	2.795	8.647	5.270	2.534	7.804

Anm.: ¹Antal personer er summen af unikke CPR-numre + alle klientnumre(anonyme) i de enkelte

regioner. Den samme person kan optræde i flere regioner.

²Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at personen ikke ønsker at angive et svar.

2. Baggrund

2.1 Registerets formål

Før 2006 eksisterede der ikke en central og løbende national monitorering af alkoholbehandlingen i Danmark. Med NAB blev der skabt et grundlag, som kan forsyne relevante parter med ansvar for alkoholbehandlingen på centralt og regionalt niveau med det nødvendige beslutningsgrundlag.

Registeret kan bidrage til evaluering og kvalitetsudvikling af behandlingsindsatsen – og ikke mindst bidrage til forskningen på området.

Målgruppen for registeret er både kommuner, ministerier, behandlingscentre, organisationer og forskere – foruden borgere og journalister.

2.2 Registerets dækningsgrad

Per 1. januar 2007 overtog de nye kommuner ansvaret for alkoholbehandlingen fra amterne i forbindelse med Kommunalreformens ikrafttræden. Det er de behandlingsinstitutioner, som landets kommuner visiterer klienter til, der som et minimum skal indberette til NAB. Dette gælder offentlige såvel som private alkoholbehandlingsinstitutioner. Sundhedsdatastyrelsen modtager også oplysninger om privat finansieret alkoholbehandling – denne indberetning er dog ikke obligatorisk.

Kriminalforsorgen indberetter ikke til Sundhedsdatastyrelsen, da der her er tale om en helt anden type af alkoholbehandling, ofte som en del af afsoningen.

2.3 Indberetningen til registeret

Indberetningen foregår elektronisk enten via Sundhedsdatastyrelsens Elektroniske Indberetningssystem (SEI) eller fra behandlingsinstitutionernes egne klientsystemer til Sundhedsdatastyrelsen via system til system indberetning. En række behandlingsinstitutioner indberetter i dag via system til system indberetning.

2.4 Registerets indhold

Indholdet af NAB-registeret samt hvilke instanser, der skal indberette til registret, blev i sin tid besluttet i en arbejdsgruppe nedsat af Sundhedsstyrelsen med interne såvel som eksterne faglige eksperter.

Udgangspunktet for fastlæggelse af registerets indhold har været de oplysninger, der registreres i den europæiske version af den internationale fastlagte spørgeskemastandard ASI (Addiction Severity Index). Registeret indeholder således oplysninger om klienten (stam- og

socioøkonomiske oplysninger) og oplysninger om karakter og omfang af vedkommendes misbrug.

Det fulde fællesindhold for registrering i NAB ("Fællesindhold for registrering af alkoholmisbrugere i behandling") kan findes på netstedet: www.sundhedsdatastyrelsen.dk
Registeret blev i løbet af 2008 blevet udvidet med en række behandlingsoplysninger.

Alle tidsperioder i spørgeskemaet refererer til den seneste periode forud for indskrivningsdatoen – heraf er det de fleste af spørgsmålene, som refererer til klientens situation de sidste 30 dage op til indskrivningen.

3. Metode

3.1 Dataafgrænsning

Denne publikation indeholder tal på antal indskrivninger i 2014, antal personer indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling i 2014 og antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling.

Antal indskrivninger

Data er afgrænset på indskrivningsdatoen. Alle indskrivninger i året indgår.

Antal afslutninger

Data er afgrænset på afslutningsdatoen. Alle afslutninger i året indgår.

Antal indskrevne

Data er afgrænset på indskrivningsdatoen. Hvis en person er indskrevet flere gange i løbet af året, baseres opgørelsen på personens første indskrivning i året.

Antal klienter i alkoholbehandling

Data er afgrænset på indskrivningsdato og afslutningsdato. En person indskrevet i alkoholbehandling i fx 2012 og udskrevet i 2014, vil tælle med som værende i behandling i både 2012, 2013 og 2014.

Det har vist sig at institutionerne har en forskellig indberetningspraksis bl.a. mht. ind- og udskrivning mellem forskellige behandlinger i samme behandlingsforløb. Dertil kommer at nogle institutioner i forbindelse med leverandørskift har valgt at ud- og indskrive klienterne på ny. Data må tolkes med dette forbehold.

Det er obligatorisk at indberette al offentligt finansieret alkoholbehandling til NAB, mens det er frivilligt at indberette selvfinansieret alkoholbehandling. Med undtagelse af figur 1, er alle øvrige opgørelser i rapporten baseret på indskrivninger i offentligt finansieret alkoholbehandling.

3.2 Regions, kommune og institutionsfordelte tabeller

De fleste tabeller viser landstal, med undtagelse af enkelte tabeller som er grupperet på regions- eller institutionsniveau. Kommunefordelte tabeller er ikke medtaget i denne publikation, men vil i slutningen af august i 2016 være tilgængelig på www.eSundhed.dk.

3.3 Metoder for opgørelser

Det er i overensstemmelse med Sundhedsloven ikke obligatorisk at indberette CPR-nummer til registeret. Klienter, der ikke ønsker at opgive CPR-nummer, er derfor registreret på et anonymt klientnummer.

I 2014 er 13,5 pct. af indskrivningsoplysningerne ikke registreret med et CPR-nummer, men kun registeret med et klientnummer, jf. figur 2. I forhold til personopgørelser giver dette en udfordring, da klientnummeret ikke er unikt, så den enkelte klient kan identificeres i registeret – ligesom det er muligt på CPR-nummeret.

Personopgørelser i publikationen er derfor tilnærmede, og opgjort således, at tallene dækker antallet af unikke CPR-numre + antal klientnumre. Personopgørelserne indeholder derfor tal, som formentlig er lidt større end de reelle tal, idet man altså ikke kan identificere unikke klienter på indskrivninger registeret på klientnummer.

For så vidt angår personer i behandling, vil manglende indberetning af afslutningsdatoer medføre en kunstig stigning i antallet af personer i offentligt finansieret alkoholbehandling.

3.4 Gennemsnit median og kvartiler

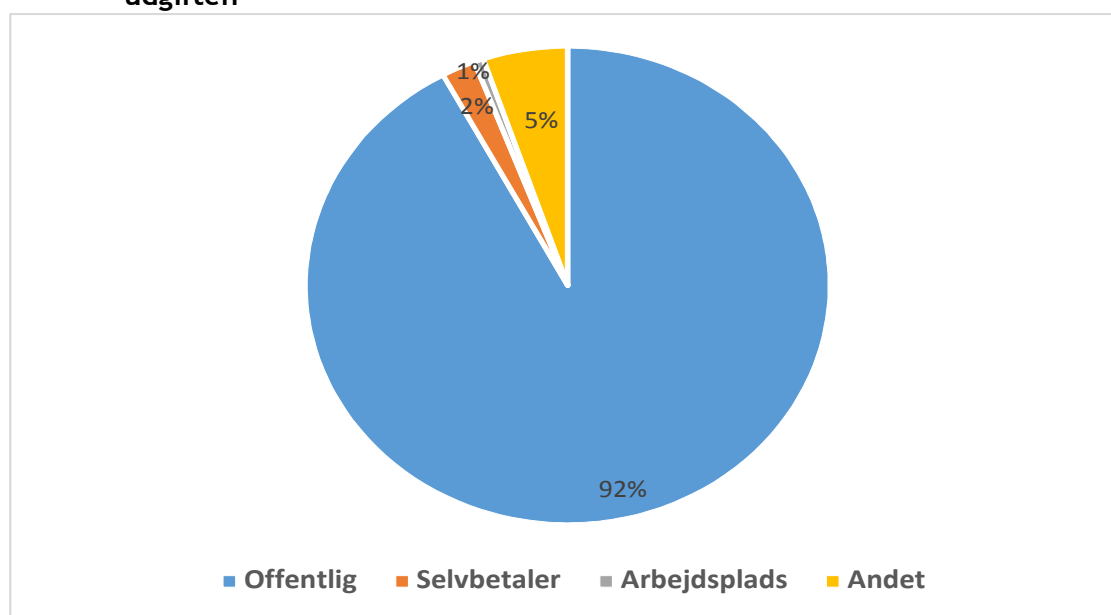
Karakteren og omfanget af klienternes alkoholoverforbrug forud for indskrivning er beskrevet vha. medianværdier og værdier for nedre og øvre kvartiler - foruden gennemsnitsværdier (tabel 10, 11 og 12). Median og kvartiler beskriver i højere grad fordelingen af værdier i indskrivningsoplysningerne, idet gennemsnittet påvirkes meget af enkelte meget lave eller meget høje talværdier i besvarelsene.

- *Median*
Midterste værdi i et datasæt sorteret efter værdiernes størrelse
- *Øvre og nedre kvartil*
Værdi i et datasæt sorteret efter værdiernes størrelse, når hhv. 25 og 75 pct. af værdierne er optalt
- *Gennemsnit*
Summen af værdier i et datasæt delt med antallet af værdier

4. Karakteristik af alkoholbehandlingen

Det er obligatorisk at indberette al offentligt finansieret alkoholbehandling. Den øvrige alkoholbehandling er frivillig at indberette. I 2014 udgjorde den offentligt finansierede alkoholbehandling 92 pct. af samtlige indskrivninger i alkoholbehandling, *jf. figur 1*. Desuden var knap 2 pct. af indskrivningerne finansieret som egenbetaling, 1 pct. som arbejdspladsbetaling og 5 pct. som "Andet". Den reelle størrelse af den privat finansierede alkoholbehandling kendes ikke.

Figur 1. Fordeling af indskrivninger i alkoholbehandling på hvilken instans der afholder udgiften

7.800 personer indskrevet i alkoholbehandling

I 2014 har der været knap 8.650 indskrivninger i offentligt finansieret alkoholbehandling. Tallet svarer ikke til unikke indskrivningsforløb, da registeret ikke er et forløbsregister. Klienter registreres igen, hvis de skifter fra ambulante behandling til døgnbehandling (og vice versa) eller skifter institution. De 8.650 indskrivninger dækker over 7.800 personer, som blev indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling i 2014.

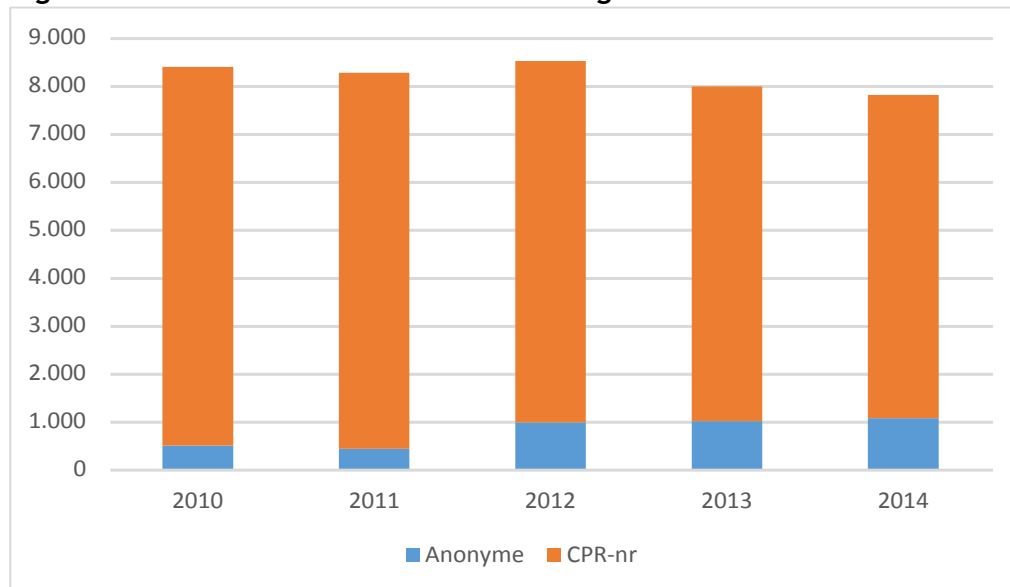
Dette er lavere sammenlignet med de seneste fem år, hvor antallet har ligget mellem 8.000 og 8.500 indskrevne klienter. Det bør bemærkes at ikke alle institutioner har indberettet komplette data for 2014. Hvilke behandlingsinstitutioner, der har indberettet valide data i 2014 fremgår af bilag 1.

Flest klienter indskrives i Region Hovedstaden og Region Syddanmark, hhv. 34 pct. og 25 pct. af samtlige indskrivninger i året. Færrest klienter indskrives i Region Nord (5 pct.), *jf. oversigtstabel 1A*.

Andel anonyme klientnumre

Andelen af anonyme klienter udgør omkring 13,5 pct. i 2014 set i forhold til det samlede antal klienter, der indskrives i alkoholbehandling, *jf. figur 2*. Antallet af anonyme klientnumre er steget fra 2011 til 2012, hvorefter antallet har ligget stabilt.

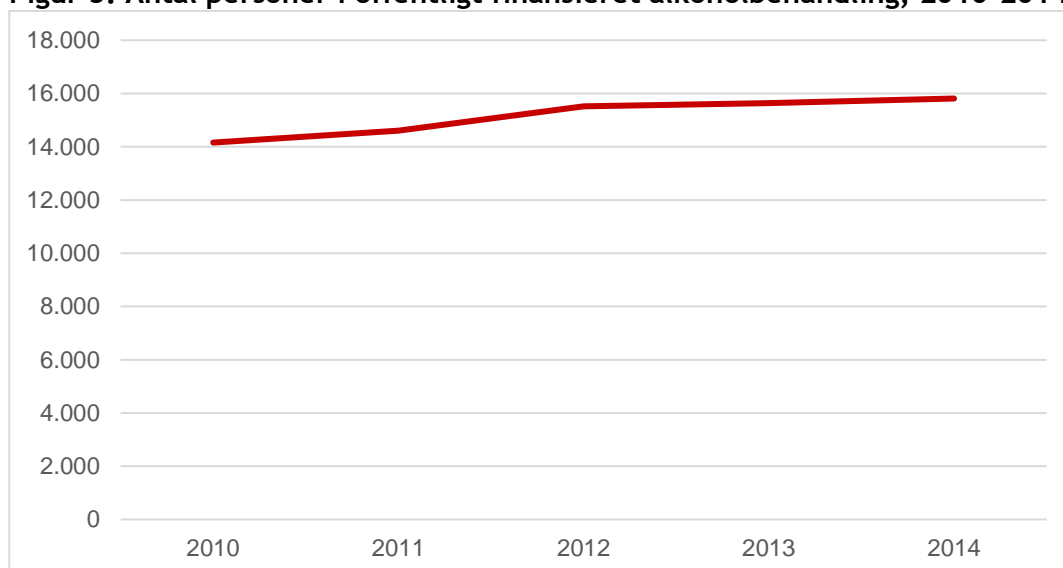
Figur 2. Antal klienter indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling, 2010-2014

Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling

Ses på det samlede antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling, så er omkring 15.800 personer i offentligt finansieret alkoholbehandling i 2014. Antallet er steget indenfor de seneste fem år, med en svagere stigning de seneste år, *jf. figur 3*.

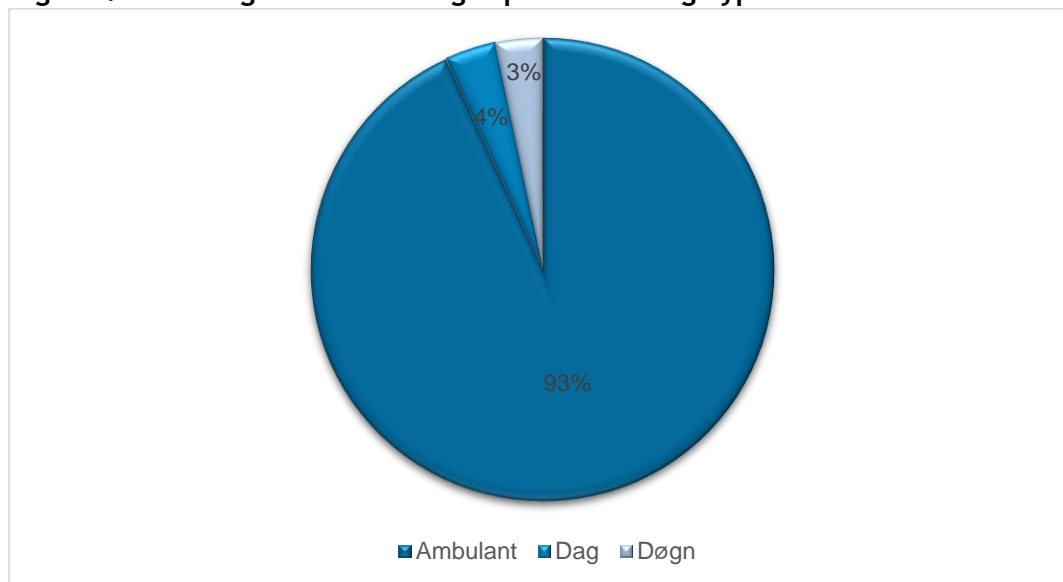
Figur 3. Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling, 2010-2014

Flest i ambulat behandling

Langt hovedparten af klienterne i offentligt finansieret alkoholbehandling indskrives i ambulat behandling. Hele 93 pct. er i 2014 indskrevet i ambulat behandling mod hhv. 4 pct. i dagbehandling og 3 pct. døgntbehandling, *jf. figur 4.*

Figur 4. Fordeling af indskrivninger på behandlingstype

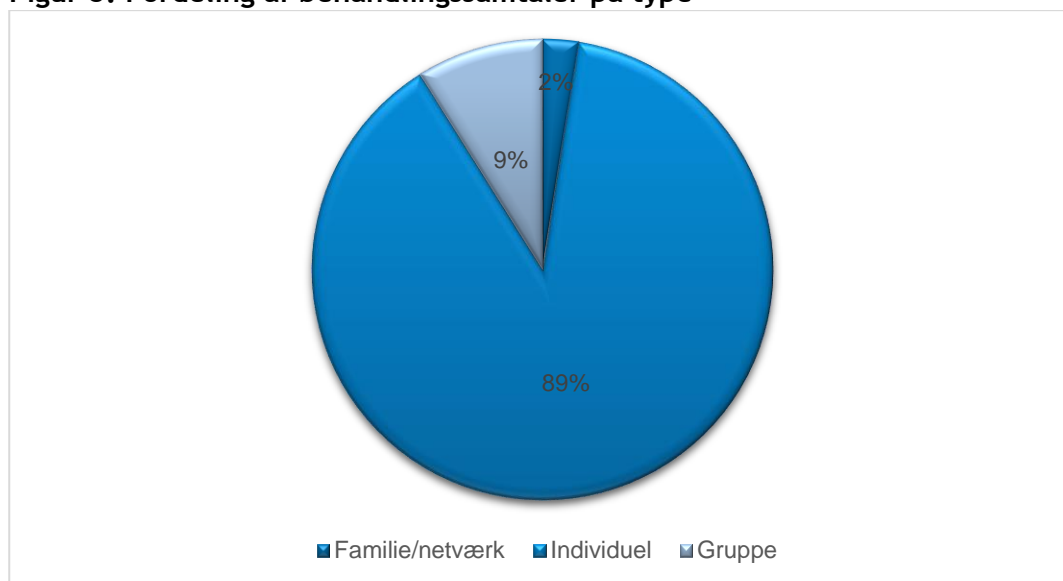
Individuelle samtaler dominerer

Når en klient indskrives i ambulat alkoholbehandling og der finder behandlingssamtaler sted, skal disse registreres. Behandlingssamtaler er samtaler mellem klient og behandler. Samtalen kan være akut, men skal foregå under ordinære behandlingsrammer og være af varighed af minimum 15 minutter for at blive registreret. Behandlingssamtalerne er kategoriseret i følgende tre grupper:

- Individuel behandling
- Gruppebehandling
- Familie/netværksbehandling

Langt de fleste klienter har modtaget individuelbehandling (89 pct.) i 2014. Dernæst følger gruppebehandling med 9 pct. og familie/netværksbehandling med 2 pct., *jf. figur 5.*

Figur 5. Fordeling af behandlingssamtaler på type

31 pct. udskrevet som "Færdigbehandlet"

I 2014 var 8.600 indberetninger registreret som udskrevet fra alkoholbehandlingen. Heraf er 31 pct. registreret med udskrivningsårsagen "færdigbehandlet". Derudover er 7 pct. udskrevet til videre behandling på anden institution eller hospital. 18 pct. vælger at afslutte behandlingen på eget initiativ og mod institutionernes givne råd. Det er desuden registreret for 32 pct. af udskrivningerne, at klienten udskrives pga. udeblivelse fra den aftalte behandling, *jf. tabel 2*.

Tallene i tabel 2 tyder desuden på, at klienternes gennemførelse af behandlingen hænger sammen med henvisningstypen. Udskrivningsårsagen "færdigbehandlet" er registreret hyppigst, når alkoholbehandlingen er sket på opfordring af et alkoholambulatorium (62 pct.) eller arbejdsgiver (4 pct.).

Tabel 2 Udskrivninger fra alkoholbehandling 2014 - fordelt på henvisningstype og udskrivningsårsag

Henvisning på opfordring af	Udskrivningsårsag (andel af henvisningstype, %)							I alt
	Færdig	Eget ønske	Udeblevet	Død eller flyttet	Anden institution	Egen læge eller hospital	Andet	
Selvhenvender	1.330	789	1.701	109	295	54	338	4.616
Socialforvaltningen	110	105	153	16	29	3	61	477
Skadestue/hospital	56	34	54	8	11	4	13	180
Psykiatrisk hospital	76	64	94	13	29	6	22	304
Alkoholambulatorium	198	39	19	7	14	3	41	321
Alkoholbehandlingshjem	3	7	5	2	2	1	1	21
Praktiserende læge	170	102	111	18	20	9	37	467
Kriminalforsorgen	117	46	87	14	22	1	32	319
Politi	2	3	2	7
Krisecenter	1	1	4	1	1	.	.	8
§94 Boform	5	2	15	3	1	1	3	30
Stofmisbrugsinstitution	9	1	9	.	4	1	2	26
Familie	264	119	162	17	33	8	37	640
Venner	38	25	35	.	7	1	7	113
Arbejdsgiver	55	25	27	4	5	.	9	125
Daginstitution	27	7	28	1	6	.	4	73
Skole	3	3	7	.	1	.	.	14
Andet	89	40	68	16	21	4	40	278
Uoplyst ¹	146	105	192	5	17	4	118	587
Udskrivninger i alt - %	31	18	32	3	6	1	9	100
Udskrivninger i alt - antal	2.699	1.517	2.773	234	518	100	765	8.606

¹Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar. Den samme klient kan indgå flere gange i opgørelsen.

Flest selvhenvender

Størstedelen af alle indskrevne personer, dvs. 55 pct. af de 7.800 indskrevne personer, henvender sig i alkoholbehandlingen på eget initiativ. Henvisningen sker også i høj grad på opfordring af familie (7,4 pct.), praktiserende læge (5,8 pct.) og socialforvaltningen (4,9 pct.).

Flere har tidligere været i behandling

Tabel 3 viser klienternes selvrapporterede oplysning om, hvorvidt han/hun har været indskrevet i alkoholbehandling tidligere. I alt har 56 pct. af klienterne svaret Ja til, at de tidligere har været i behandling. I knap 36 pct. af tilfældene svarer klienterne, at de ikke

tidligere har været i behandling og i 8 pct. af tilfældene er det ikke muligt at angive et svar eller klienten ønsker ikke at give oplysning herom.

Når klienterne svarer, at de tidligere har været i behandling, kan der være tale om en behandling i samme behandlingsforløb. Eksempelvis kan klienten være indskrevet i et ambulant forløb og derfra udskrives til et døgnforløb på en anden institution, Her vil klienten blive indskrevet som "tidligere at have været i behandling".

Tabel 3 Oplysning om tidligere indskrivninger i alkoholbehandling, 2014

Klienten oplyser at have været i alkoholbehandling tidligere	Antal klienter	Procentvis fordeling (%)
Ja	4.397	56,3
Nej	2.769	35,5
Uoplyst ¹	638	8,2
I alt	7.804	100

¹ Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar.

5. Karakteristik af klienten

Flest mænd i alkoholbehandling

Mænd repræsenterer godt to tredjedele (67,5 pct.) af alle indskrivninger i alkoholbehandling, og kvinderne en tredjedel (32,5 pct.), *jf. tabel 4*.

Der er forholdsvis flere yngre mænd end kvinder i behandling - 26 pct. af alle mænd er under 40 år mod 21 pct. blandt kvinderne på indskrivningstidspunktet, *jf. tabel 4*.

Flest midaldrende klienter i alkoholbehandling

Samlet set er flere midaldrende og ældre klienter i alkoholbehandling. Aldersgruppen 40-69 år dækker 72 pct. af alle indskrivningerne. Gennemsnitsalderen for mænd er 47,2 år og for kvinder 48,9 år.

Kun ganske få af de indskrevne er registreret som værende under 20 år på indskrivningstidspunktet.

Tabel 4 Klienternes alder ved indskrivning til alkoholbehandling, 2014

Aldersgruppe	Antal klienter			Procentvis fordeling (%)		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
<20	40	34	74	0,5	0,4	0,9
20-29	426	181	607	5,5	2,3	7,8
30-39	899	315	1.214	11,5	4,0	15,6
40-49	1.570	679	2.249	20,1	8,7	28,8
50-59	1.468	806	2.274	18,8	10,3	29,1
60-69	708	422	1.130	9,1	5,4	14,5
70-79	128	74	202	1,6	0,9	2,6
>79	8	6	14	0,1	0,1	0,2
Uoplyst ¹	23	17	40	0,3	0,2	0,5
I alt	5.270	2.534	7.804	67,5	32,5	100

¹ Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar.

Tabel 5 Klienternes erhvervsuddannelse seneste måned op til indskrivning, 2014

Hovedindtægtskilde	Antal klienter	Procentvis fordeling (%)
Ingen uddannelse	1.925	24,7
Specialarbejderuddannelse	304	3,9
Handelsskolernes grunduddannelse (HG), basisår EFG	213	2,7
Lærlinge-, EFG- eller HG-uddannelse	1.131	14,5
Anden faglig uddannelse	881	11,3
Kort videregående Uddannelse (<3 år)	685	8,8
Mellemlang videregående uddannelse	1.228	15,7
Lang videregående uddannelse (> 4 år)	524	6,7
Uoplyst ¹	913	11,7
I alt	7.804	100

¹ Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar.

En fjerdedel af klienterne har ingen uddannelse

Omkring 64 pct. af de indskrevne klienter har en erhvervsfaglig eller kort/mellemlang videregående uddannelse, *jf. tabel 5*. Klienter helt uden uddannelse udgør 25 pct. og klienter med lang videregående uddannelse 7 pct.

Kun en tredjedel (27 pct.) af klienterne har lønindtægt som hovedindtægtskilde. Mere end halvdelen af alle klienter (57 pct.) har en eller anden form for overførselsindkomst som hovedindtægtskilde - primært i form af kontanthjælp, førtidspension/pension eller sygedagpenge, *jf. tabel 6*.

Tabel 6 Klienternes hovedindtægtskilde seneste måned op til indskrivning, 2014

Hovedindtægtskilde	Antal klienter	Procentvis fordeling (%)
Lønindkomst	2.141	27,4
SU	155	2,0
Arbejdsløshedspenge	394	5,0
Aktivering/løn med tilskud	71	0,9
Sygedagpenge	598	7,7
Kontanthjælp	1.791	22,9
Revalideringsydelse	31	0,4
Førtidspension/pension	1.563	20,0
Fra familie, venner og lign.	34	0,4
Illegale aktiviteter	3	0,0
Prostitution	2	0,0
Andet	377	4,8
Uoplyst ¹	644	8,3
I alt	7.804	100

¹ Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar.

Hovedparten bor i selvstændig bolig

Størstedelen af klienterne bor i selvstændig bolig (83 pct.) eller i et lejet værelse (2 pct.), *jf. tabel 7*. Knap 3 pct. af klienterne bor i støttebolig/bofællesskab/halvvejshus, eller i herberg/pensionat. Én pct. af klienterne oplyser at bo på gaden eller ikke at have en bolig.

Tabel 7 Klienternes boligsituation seneste måned op til indskrivning, 2014

Boligsituation	Antal indskrivninger	Procentvis fordeling (%)
Selvstændig bolig	6.444	82,6
Lejet værelse	148	1,9
Hos familie/venner	309	4,0
Støttebolig/bofællesskab/halvvejshus	58	0,7
Familiepleje	1	0,0
Herberg/pensionat	151	1,9
Fængsel	12	0,2
Anden institution	36	0,5
Gaden/ingen bolig	68	0,9
Andet	46	0,6
Uoplyst ¹	531	6,8
I alt	7.804	100

¹ Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar.

33 pct. af klienterne oplyser at være gift eller samlevende

Lidt over halvdelen af alle klienter (53 pct.) lever som enlige. Heraf er hovedparten skilt eller separeret (66 pct.), 28 pct. har aldrig været samlevende og 6 pct. lever som enke/enkemand.

Kun 33 pct. af alle klienter oplyser at være gift/samlevende og for hele 13,5 pct. er civilstatus uoplyst.

Oplysning om børn

Knap 70 pct. af klienterne har ingen hjemmeboende børn under 18 år. Kun 15 pct. af alle klienter oplyser ved indskrivningen at de har hjemmeboende børn under 18 år, *jf. tabel 8*. Andelen af uoplyste svar ligger på knap 15 pct., heri kan være skjult klienter med børn.

Tabel 8 Antal indskrivninger til alkoholbehandling i 2014, hvor klienten har oplyst at have hjemmeboende børn under 18 år

Antal hjemmeboende børn under 18 år -

både egne og andre tilknyttet husstanden	Antal indskrivninger	Procentvis fordeling	
			(%)
0 børn	5.446		69,8
1 barn	607		7,8
2 børn	440		5,6
3 børn	121		1,6
4 børn	26		0,3
5 børn	5		0,1
>5 børn	3		0,0
Uoplyst ¹	1.156		14,8
I alt	7.804		100

¹ Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar.

Ved 5 pct. af indskrivningerne har klienten oplyst, at der er børn som vedkommende ikke har kontakt med. I knap 13 pct. af indskrivningerne er feltet, hvorvidt der er børn, som der ikke er kontakt med, besvaret med uoplyst.

Børnenes oplevelse af alkoholoverforbruget

Når klienten svarer på, i hvor høj grad hans/hendes børn under 18 år oplever at vedkommende bliver påvirket af rusmidler, så svarer samlet 24 pct., at børnene oplever det "noget", "en del" eller "meget", jf. tabel 9. 26 pct. svarer, at børnene "slet ikke" eller kun oplever det "lidt". I knap 12 pct. af indskrivningerne er spørgsmålet besvaret med "ikke relevant".

Tabel 9 Hvad klienten mener, er børnenes oplevelse af alkoholoverforbrug, 2014

"Hvis du har børn under 18 år, i hvor høj grad oplever dit/dine barn/børn da, at du bliver påvirket af rusmidler?"	Antal klienter	Procentvis fordeling (%)
• Slet ikke, for jeg indtager ikke rusmidler når mine børn er tilstede eller forud for at de kommer hjem.	246	10,4
• Lidt. Jeg tror de har en fornemmelse af det, og de har en sjælden gang oplevet mig påvirket/beruset.	368	15,6
• Noget. De har indimellem oplevet mig påvirket/beruset.	302	12,8
• En del. De har ofte oplevet mig påvirket/beruset.	163	6,9
• Meget. Jeg er bekymret for, at de så tit har oplevet mig påvirket/beruset.	108	4,6
• Ikke relevant	273	11,6
• Uoplyst ²	898	38,1
I alt	2.358	100

Anm: ¹De 5.446 klienter, der angiver ikke at have hjemmeboende børn under 18 år (både egne og andre tilknyttet husstanden) er fratrukket de 7.804 indskrivninger i 2014.

² Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar.

6. Karakteristik af alkoholoverforbruget

28 pct. modtog antabus

Ved lidt over en fjerdedel af indskrivningerne oplyser klienten at have modtaget antabus den seneste måned op til indskrivning (jf. tabel 10), dvs. der har været kontakt med anden behandlingsinstitution eller praktiserende læge. For disse klienter er medianværdien for "antal dage med antabus seneste måned" 10 dage for både mænd og kvinder. Det betyder at 50 pct. af alle mænd og kvinder har taget antabus op til 10 dage den seneste måned.

Den øvre kvartil er for mænd 21 dage og for kvinder 30 dage pr. måned.

Tabel 10 Antabus seneste måned op til indskrivning, 2014

Modtagelse af antabus seneste måned op til indskrivning?									
		Antal indskrivninger		Procentvis fordeling (%)					
Ja		2.204		28,2					
Nej		4.856		62,2					
Uoplyst ¹		744		9,5					
I alt		7.804		100					

Hvis 'Ja', da hvor mange dage seneste måned?	Gennemsnit ² (dage)		Median ² (dage)		Nedre kvartil ² (dage)		Øvre kvartil ² (dage)	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	13,5	13,9	10,0	10,0	5,0	5,0	21,0	30,0

Anm.: ¹ Uoplyst kan dække over at svaret er ukendt eller at klienten ikke ønsker at angive et svar.

² "Uoplyste" er ikke medtaget i beregningerne.

I tabel 11 ses for hhv. alkoholforbrug og -overforbrug en oversigt over hhv. "debutalder", "antal år i livet" og "antal dage med alkoholforbrug/-overforbrug" seneste måned.

Definition af alkoholforbrug og -overforbrug jf. Fællesindholdet for NAB:

Alkoholforbrug:

- Regelmæssigt alkoholindtag - ofte flere dage om ugen

Alkoholoverforbrug:

- 5 eller flere alkoholiske genstande pr. dag i mindst 3 dage om ugen svær beruselse i mindst 2 dage i træk om ugen i et omfang med optrædende psykiske eller somatiske symptomer, og/eller indgriben i almindelige aktiviteter

Mænd debuterer tidligere end kvinder

Debutalderen for både alkoholforbrug og alkoholoverforbrug er lavere for mænd end for kvinder (jf. tabel 11). Ud fra medianen ses at 50 pct. af alle mænd har haft et alkoholforbrug fra de var 15 år og derunder mod 16 år og derunder for kvinder.

Med hensyn til alkoholoverforbruget, så er medianen for debutalder 28 år for mænd og 35 for kvinder, dvs. 50 pct. har debuteret med et overforbrug i en alder af hhv. 28 og 35 år eller derunder. Medianen for "antal år i livet med overforbrug" er 12 år for mænd og 9 år for kvinder.

Generelt set har mænd og kvinder haft et lignende alkoholforbrug og -overforbrug i måneden op til indskrivningen – hhv. 15 dage for mænd og omkring 14 dage for kvinder.

Drikkemønstre

Oversigtstabellen forrest i rapporten (tabel 1) viser klienternes oplysning om deres gennemsnitlige drikkemønstre igennem de seneste 6 måneder op til indskrivning. I 35 pct. af indskrivningerne er der oplyst et dagligt alkoholforbrug og i 22 pct. et forbrug af alkohol flere gange om ugen. Omkring 10 pct. har oplyst at have haft et alkoholforbrug igennem længere sammenhængende perioder det seneste halve år. Samlet dækker disse 3 svarkategorier altså 67 pct. af indskrivningerne. De øvrige angiver at have haft et gennemsnitligt mindre intensivt alkoholforbrug de seneste 6 måneder.

Tabel 11 Kortlægning af alkoholmisbrugets varighed - debutalder, år i livet og dage seneste måned op til indskrivning for alkoholforbrug og - overforbrug, 2014

Misbruget varighed	Gennemsnit ²		Median ²		Nedre kvartil ²		Øvre kvartil ²	
	M	K	M	K	M	K	M	K
Alkohol-forbrug¹								
Debutalder (år)	15,5	17,1	15,0	16,0	14,0	14,0	16,0	18,0
Antal år i livet (år)	28,7	28,5	30,0	30,0	20,0	20,0	38,0	38,0
Antal dage seneste måned (dage)	14,8	13,3	14,0	10,0	0,0	0,0	30,0	28,0
Alkohol-overforbrug¹								
Debutalder (år)	30,1	35,4	28,0	35,0	20,0	25,0	38,0	44,0
Antal år i livet (år)	14,8	11,3	12,0	9,0	6,0	3,0	22,0	17,0
Antal dage seneste måned (dage)	15,4	13,9	15,0	12,0	3,0	2,0	30,0	28,0

Anm.:

¹Definition af *alkoholforbrug* og *alkoholoverforbrug* fremgår af teksten over tabellen.

²Indskrivninger med "uoplyste" er ikke medtaget i beregningerne.

Gennemsnitligt alkoholindtag måneden op til indskrivning

Tabel 12 viser en kortlægning af klienternes alkoholindtag i perioden op til indskrivning i behandling.

I måneden op til indskrivningen har mænd i gennemsnittet drukket 21,8 flere genstande end kvinderne om ugen, 69,4 mod 47,6 genstande pr. uge (svarende til hhv. 9,9 og 6,8 pr. dag). Øl er den mest populære alkoholtipe blandt mænd og vin blandt kvinderne.

Tabel 12 Kortlægning af alkoholmisbrugets intensitet i perioden op til indskrivning, 2014

Misbrugets intensitet	Gennemsnit ¹		Median ¹		Nedre kvartil ¹		Øvre kvartil ¹	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Genstande om ugen (gennemsnit seneste måned)	69,4	47,6	49,0	34,0	10,0	5,0	105,0	70,0
Genstande pr. dag i intensive perioder (gennemsnit seneste halve år)	21,5	15,6	18,0	12,0	10,0	7,0	27,0	20,0
Genstande pr. dag i moderate perioder (gennemsnit seneste halve år)	8,5	6,6	5,0	3,0	0,0	0,0	10,0	8,0

Anm: ¹ Indskrivninger med "uoplyste" er ikke medtaget i beregningerne

Halvdelen af alle mænd havde i måneden op til indskrivningen drukket op til 50 genstande om ugen, mens 25 pct. havde drukket op til 10 genstande om ugen. Blandt kvinderne havde halvdelen drukket op til 34 genstande om ugen og 25 pct. op til 5 genstande om ugen.

Mange alkoholmisbrugere har store udsving i alkoholindtaget over tid. Klienterne bliver derfor bedt om at svare på, hvad omfanget af deres alkoholindtag har været i hhv. intensive og moderate perioder igennem det seneste halve år.

Intensive og moderate drikkeperioder

I intensive perioder drikker mænd i gennemsnit 21,5 genstande pr. dag og kvinder 15,6. En fjerdedel af alle mænd drikker 10 genstande eller færre pr. dag og en fjerdedel af kvinderne 7 eller færre genstande pr. dag.

I moderate perioder drikker mænd i gennemsnit 8,5 genstande pr. dag og kvinder 6,6. En fjerdedel af både mænd og kvinder drikker slet ingenting.

7. Bilag 1: Antal klienter indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling i 2014, fordelt på institutioner

Kode	Institution	Antal klienter
1012*	Modtageenhed Vest	<5
1013*	Rusmiddelbehandling Hørsholmsgade	5
1015	Rusmiddelbehandling Spaniensgade	<5
1016	Center for Misbrugsbehandling	788
1017*	Alkoholenheden Nord	17
1018*	Alkoholenheden Amager	26
1020*	Alkoholenheden Valby	32
1471	Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter	97
1511	Brydehuset	53
1590	Gladsaxe Rusmiddelcenter	31
1631	Kagshuset	24
1730	Alkohol- og stofrådgivningen (Lyngby)	18
2001	Nordsjællands Misbrugscenter	75
2002	Center for Alkohol- og Stofbehandling	65
2100	Rusmiddelcenter Fredensborg	34
2171	Helsingør Misbrugscenter	67
2219	Trollesbro Misbrugsbehandling	5
2301	Teglporten-Rusmiddelcenter	44
2400	Egedal Rusmiddelteam	28
2530	Greve Rusmiddelcenter	27
2601	Alkohol- og Stofrådgivning	52
2700*	Gribskov Misbrugsbehandling	12
3001	Misbrugscenter Slagelse	148
3061	Rådgivningscentret Odsherred	25
3161	Rådgivningscentret Holbæk	145
3261	Rådgivningscentret Kalundborg	54
3291	Rådgivningscentret Ringsted	20
3501	Alkohol Rådgivningens afdeling i Næstved	117
3502	Misbrugsrådgivningen Faxe Kommune	60
3503	Vordingborg Kommune's Misbrugscenter	38
3504	Center for afhængighed, Guldborgsund Kommune	61
4001	Psykiatri og Handicap, Misbrug	47

4101	Rusmiddelcenter Middelfart	38
4202	Alkoholbehandlingen i Odense	504
4203	Rusmiddelcenter Nyborg	84
4204	Alkoholbehandlingen i Svendborg	204
4206	Alkoholbehandlingen Assens	58
4207	Alkoholbehandlingen Faaborg-Midtfyn	75
5001	Rådgivningscenter Aabenraa	85
5002	Rådgivningscenter Haderslev	68
5003	Rådgivningscenter Sønderborg	81
5004	Rådgivningscenter Tønder	46
5300	Alkoholbehandling Billund	27
5501	Alkoholbehandling Esbjerg	228
6001	Vejle Misbrugscenter, Dagbehandling	<5
6002	Vejle Misbrugscenter, Alkoholambulatorium	226
6003*	CSU, TrinHorsens Alkoholbehandling	23
6005	Kolding Misbrugscenter	150
6006	Misbrugscenter Tinghøj	8
6071	Fredericia Misbrugscenter, Alkoholbehandlingen	97
6571	Misbrugscenter Herning	117
6611	Alkoholbehandlingen Holstebro	78
7002	Center for Alkoholbehandling	713
7004	Rusmiddelcenteret Randers	112
7005	Rusmiddelcenteret Norddjurs	52
7006	Rusmiddelcenter Silkeborg	79
7007*	Favrskov Rusmiddelcenter	7
7062	Misbrugscenter Djursland	41
7462	Skanderborg Rusmiddelcenter	26
7561	Misbrugscenter Ikast-Brande	8
7601	Rusmiddelcenter Viborg	70
7602	Sundhedscenter Vest, Alkoholbehandlingen	79
7661	Rusmiddelcenteret Hedensted	68
7791	Rusmiddelcenter Skive	51
7871	Misbrugscenter Thisted (Thisted)	68
7873	Nørbygård	34
8100	Brønderslev Rusmiddelcenter, sundhed og velfærd	12
8200	Behandlingscenter Vest	7
8300*	Stof- og alkoholbehandlingen	<5
8400	Rebild Kommunes Rusmiddelteam	15
8460	Misbrugscentret Mariagerfjord	12
8490	Misbrugsafdelingen Jammerbugt	<5
8511	Aalborg Kommunes Center for Voksne,	136

	Misbrugsafsnittet	
8600	Behandlingscenter Nordenfjord	90
9901	Amager Lænke-ambulatorium	159
9904	Glostrup Lænke-ambulatorium	191
9905	Hvidovre Lænke-ambulatorium	143
9906	Ishøj Lænke-ambulatorium	8
9907	Lyngby Lænke-ambulatorium	149
9908	Rødovre Lænke-ambulatorium	8
9909	Herlev Lænke-ambulatorium	86
9910	Roskilde Lænke-ambulatorium	183
9911	Greve Lænke-ambulatorium	23
9912	Køge Lænke-ambulatorium	194
9915	Blå Kors Behandlingshjem og Ambulatorium i Tåstrup	151
9917	Behandlingshjemmet Ringgården	130
9918	Frederiksberg Centret	22
9923	Bornholms Behandlingscenter Fontana	20
9924	Sydgården	49
9928	Behandlingscenter Tjele	20
9931	Hillerød Lænke-ambulatorium	36
9937	Behandlings Center STIEN	<5
9940	Midtgården	<5
9961	Behandlingscenter Sjælland ApS	36
9964	Halsnæs Alkoholambulatorium	88
9976	Hillerød Alkoholbehandling	80
9978	Tjele-Orelund	10
9980	Tjele-Svanegården	<5
9981	Højløkke Behandlingscenter (Vejle)	<5
9986	Al-Efa	138
9987	Sundhedsrådgivningen	24
9991	Højløkke Behandlingscenter (Fyn)	<5
9992	Russtop IVS	8
Hele landet – klienter ialt		8.074

Anm: Opgørelsen omfatter kun institutioner, der har indberettet valide data til Sundhedsdatastyrelsen.

* Der er ikke indberettet komplette data for 2014.